

REFERAT

MØTE I INTERNASJONAL GRUPPE TIRSDAG 7. FEBRUAR 2023

Dato / sted:	Tirsdag 7. februar 2023 kl. 10:00 – 12:50 – møterom 275, Galleri Oslo
Til stede:	Espen Holtan og Martine Bonarjee (Viken), Erik Hagen (Innlandet), Bjarne Johannessen (Oslo), Lars Haukvik (Vestfold og Telemark) – deltok digitalt, Kristian Singh-Nergård, Morten Stemre og Ann Irene Sæternes (ØS sekretariat)
Forfall:	Turid Wulff Knutsen (Innlandet) – møtte med vara
Kopi:	Jon Petter Arntzen, ØS og ORE v/Gunnar Selvik
Møteleder:	Espen Holtan
Referent:	Ann Irene Sæternes, tlf 958 32 758
Vår dato: 13.02.23	Vår ref.: Internasjonal gruppe 2023/1

Espen Holtan ønsket velkommen til møtet – både de i møterommet og Lars på skjerm.

Sak 01/23 Godkjenning av innkalling og referat fra møtet 1. november 2022

Det var ingen merknader til innkallingen. *Konklusjon: Godkjent*

Det var ingen merknader til referatet fra møtet 1. november 2022. *Konklusjon: Godkjent*

Sak 02/23 Orientering om BSSSC samt en runde om samarbeid og prosjekter i Østersjøregionen og initiativ mot Ukraina

Etter ønske fra gruppa i et tidligere møte gav Ann Irene Sæternes en presentasjon av det politiske nettverket Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC). Presentasjonen følger referatet som separat vedlegg. Østlandssamarbeidet utgjør felles plattform for deltakelsen i BSSSC og fylkesordfører i Viken, Roger Ryberg, er valgt av representantskapet som styremedlem i nettverket. Kåre Pettersen fra Vestfold og Telemark er vara. ØstsamUng er aktive i BSSSC sitt ungdomsnettverk

Internasjonal gruppe takket for god og nyttig gjennomgang. Det ble fra Innlandet og Vestfold og Telemark bekreftet at deres deltakelse i BSSSC går via Østlandssamarbeidet, og at dette er nedfelt i gjeldende strategidokumenter. Viken følger deltakelsen fra fylkestingets sekretariat, i og med at de har ansvar både for fylkesordfører og for ungdomsrådet.

Det var bred enighet om at Østersjøsamarbeidet er viktig og at vi bør fortsette å ha et fokus mot denne delen av Europa – ikke minst i lys av krigen i Ukraina.

I dialogrunden etter presentasjonen ble følgende momenter tatt opp:

- Hvordan bør vi bruke organisasjoner og nettverk som BSSSC framover?
- Er det foretatt evalueringer og gjennomgang av deltakelsen i BSSSC?
- Hvordan forankres arbeidet i BSSSC inn i Østlandssamarbeidet?

Ann Irene Sæternes informerte om hvordan en tidligere har gjennomgått deltakelse og hvordan en har jobbet med forankring. I hovedsak har gjennomgangene blitt gjort i forbindelse med rulleringsprosesser av internasjonal strategi (hvert 4 år). Siste versjon utløp ved utgangen av 2021 og er ikke fornyet. Internasjonalt fagpolitisk utvalg eller tilsvarende før det ble brukt for å forankre og rapportere fra BSSSC. I dagens organisering ligger dette til representantskapet og politisk ledelse i Europaforum.

Det ble anbefalt at vi utarbeider en kort presentasjon av BSSSC og hva nettverket står for (et flak) - til hjelp for nye politikere.

Ann Irene Sæternes opplyste om at både Ryberg og Kåre Pettersen går ut av politikken ved utgangen av dette året og at nye representanter må utpekes for å følge opp arbeidet i BSSSC fra 2024. Østlandssamarbeidet bør også vurdere å påta seg vertskap for årskonferansen ett av de neste årene (det er mer enn ti år siden sist). Trolig vil delstaten Schleswig-Holstein ta over formannskapet i BSSSC for 2024-2025 v/sin nye Europaminister.

Samarbeid i Østersjøen:

Oslo følger opp sine samarbeidsavtaler med Vilnius og Warszawa. I tillegg jobber de tett med de nordiske hovedstedene i forbindelse med Ukraina. Dette tenkes utvidet til også å inkludere de baltiske hovedstedene. Oslo deltok på kick-off for Tallinn som europeisk miljøhovedstad 2023. Viken jobber i flere internasjonale prosjekt sammen med partnere fra Østersjøregionen. Det ble også vist til en henvendelse av Latvia (via Kulturrådet) med ønske om samarbeid innenfor den kulturelle skolesekken.

Vestfold og Telemark har samarbeid med Kaunas i Litauen. Dette er et historisk samarbeid fra Vestfold fylkeskommune, og vil mest sannsynlig bli tilbakeført til nye Vestfold.

Innlandet jobber tett på Nordisk Ministerråd (NMR) – bl.a. gjennom grensekomiteene. De har også vært partnere i flere Østersjøprosjekt. Ingen av de tidligere partnerskapsavtalene (Utena, LT og Hedmark og Valmiera, LV og Oppland) er videreført. Ann Irene nevnte at vara-ordfører i Valmiera er med i styret i BSSSC.

Ukraina-samarbeid:

Oslo har et stort arbeid mot Ukraina og internasjonalt kontor er aktivt involvert. En medarbeider jobber mye av sin tid med dette. Samarbeider godt med Ukrainas ambassade i Oslo og med to vennskapsforeninger. Oslo stiller til rådighet lokaler i havna for å samle opp forsendelser som skal videre til Ukraina. Byrådslederen er engasjert i arbeidet. Det planlegges en åpen dag i Oslo Rådhus på årsdagen for Russlands invasjon 24.2. Et minnesmerke vil også snart stå klart. Oslo er i tillegg med i ulike initiativ gjennom Eurocities, der det bl.a. jobbes med bidrag fra byene til gjenoppbyggingen når krigen er over. Oslo har underskrevet en samarbeidsavtale med Kyiv, men denne er som følge av krigen ikke fylt med så mye innhold enda.

I Innlandet ble det høsten 2022 tatt et administrativt initiativ for å bistå Ukraina gjennom vinteren. Tre ulike ambisjonsnivå ble skissert for hvordan Innlandet fylkeskommune kunne bidra. Saken er ikke avklart.

Det ble ellers vist til et brev fra KS til fylkeskommunene i desember 2022 om bidrag til Ukraina. Det ble etterlyst informasjon om hvor denne saken står og hva KS planlegger. Gruppas medlemmer hadde ingen informasjon å dele om dette, så det bør trolig etterlyses mer info fra KS om saken.

Ann Irene Sæternes orienterte om at formannskapet i BSSSC (West Pommern i Polen) har lagt fram et prosjektforslag for å bidra til nettverksbygging og twinning mellom regioner i BSSSC og Ukraina. Herunder planlegges en webinar-serie for å gi regionale myndigheter innspill til organisering av offentlige tjenester og gjenoppbygging. Her kan våre fylkeskommuner bidra inn mot regioner i Ukraina som allerede har partnerskap med Polen, Litauen, Tyskland osv. Det ble understreket fra internasjonal gruppe at initiativet bør koordineres med andre liknende initiativ, slik at vi ikke overlapper for mye og bruker ressursene på en lite hensiktsmessig måte. Ann Irene Sæternes viste her til den etablerte plattformen på Europeisk nivå under regionkomiteen (CoR) «European Alliance of Cities and Regions for the Reconstruction of Ukraine». Her er både Eurocities, AER, CPMR, AEBR og Europarådets kommunalkongress inkludert.

<https://cor.europa.eu/en/engage/pages/european-alliance-of-cities-and-regions-for-the-reconstruction-of-ukraine.aspx>

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Det utarbeides en kort presentasjon av BSSSC som kan brukes overfor nye politikere, der en bl.a. tar med noe om hva nettverket har oppnådd og hva Østlandsfylkene får ut av deltakelsen. Samarbeid rettet mot Ukraina forfølges videre og settes opp igjen på agendaen. BSSSC formannskapet oppfordres til å sjekke hva som gjøres i den felles plattformen under regionkomiteen (CoR) i sitt videre arbeid.

Sak 03/23 Møte i Europaforum 12. mai – dialog om program og opplegg

Ann Irene Sæternes innledet til saken. Invitert paneldeltaker fra Finland har meldt tilbake at hun dessverre er forhindret fra å delta pga. besøk av EUs regionkomite på samme dato. Gruppen støttet tanken om å finne en annen finsk representant som erstatter til panelet i del 1.

Det ble gitt en positiv tilbakemelding på opplegg og rammer, valg av konferansested mv. Innlandet informerte om at de planlegger Europadager på Lillehammer 9 og 10. mai, men at det bør være mulig å få til deltakelse på begge.

Innspill fra internasjonal gruppe til videre arbeid med programmet:

- Løfte diskusjonene opp – adressere dagens kriser og sentrale tema med krig, klima, energi, høye priser osv.
- Ikke gjenta samme tema/fokus som i tidligere møter. Vi er forbi stadiet der det stilles spørsmål om hvorvidt vi skal engasjere oss i europeisk samarbeid.
- Ta pulsen på endringene som skjer – hva betyr dette for oss?
- Demokrati og demokratisk motstandsdyktighet ble trukket fram. Krisene utløser sosial ulikhet som kan føre til uro og opprør og press mot demokratiske institusjoner. Kan sesjon 2 rettes inn spesielt mot dette?
- Liberale byer opp mot mer konservative krefter på nasjonalt nivå er en utfordring i enkelte land. Utfordrer demokratiet!
- Sesjon 3 kan også kobles opp mot EUs missions.
- Sesjonene og tematikken bør være åpen og relevante - i tiden vi lever i og for regionene

Raymond Johansen er ønsket som innleder. Sekretariatet oppfordres til å sende invitasjon og gjerne ha en dialog med ham om innretning og innhold på forhånd. Det er en konferanse samme dag i Oslo Rådhus, men det er ikke forventet at Johansen deltar på hele denne. Det bør kunne være en åpning for at han kan komme til Deichman Bjørvika og holde et innlegg.

De oppsatte politikerne fra fylkeskommunene i de ulike panelene ble sett på som relevante og OK. Positivt å få med representanter fra ØstsamUng. Det ble påpekt at Gunn Marit Helgesen har god kompetanse på dette med demokrati – bl.a. nå som leder av Europarådets kommunalkongress. Hun bør i så fall brukes inn i programmet der dette belyses/diskuteres.

Det var enighet om at vi må ha regionene i fokus. Konferansen må rigges på en måte som gjør den relevant for fylkeskommunene på Østlandet og at innhold og rammer kan identifiseres tilbake til ØS. Konferansen må ha et fotavtrykk av det regionale Europa.

Vi må tørre å spissformulere oss!

Det kom ingen innspill til moderator eller til navn på konferansen. Sekretariatet jobber videre med ideer.

Konklusjon: Internasjonal gruppe gir sin støtte til videre arbeid med Europakonferansen 12. mai med utgangspunkt i forslaget fra politisk ledelse. Gruppen anbefaler sekretariatet å jobbe videre med programmet og ta med seg innspillene gitt i møtet. Det settes opp et ekstra digitalt møte i gruppa for å jobbe videre med programutviklingen. En «save the date» med en Pitch av konferansen bør sendes ut så snart som mulig. En kommunikasjonsplan bør utarbeides for å gjøre arrangementet kjent og rekruttere deltakere.

Sak 04/23 Evaluering av Europakafé

Saken ble ikke behandlet som følge av tidsknapphet.

Sak 05/23 Status for Interreg

Saken ble ikke behandlet i møtet som følge av tidsknapphet.

Følgende informasjon kan gis fra Interreg B og C programmene:

Interreg Østersjøprogrammet mangler fortsatt 20 mill NOK for å være på det nivået som var avtalt i programutviklingsarbeidet (2021-nivået). Budsjettet økte fra 1.9 mill NOK i 2022 til 4.0 mill i 2023. Den opprinnelige årlige bevilgningen var på 7.1 mill.

8 prosjekt er godkjent med norske partner i første søkerunde. Vel 10 mill NOK er disponert. 24 mill NOK (2.4 mill Euro) er tilgjengelige for søkerunde 2, som pågår nå.

Interreg Nordsjøprogrammet mangler fortsatt 47.7 mill NOK for å være på det nivået som var avtalt i programutviklingsarbeidet (2021-nivå). Budsjettet økte fra 1.9 mill NOK i 2022 til 4.0 mill i 2023. Den opprinnelige årlige bevilgningen var på 11,6 mil.

9 prosjekt er godkjente med norske partnere i første søkerunde. Totalt er vel 21 mill NOK disponert. Programmet er stengt for norske søkere i 2 og 3 utlysning! Åpnes igjen fra runde 4.

Interreg Europa mangler fortsatt 8,5 mill NOK for å være på det nivået som var avtalt i programutviklingsarbeidet (2021-nivået). Budsjettet økte fra 1.0 mill NOK i 2022 til 1.7 mill i 2023. Den opprinnelige årlige bevilgningen var på 3 mill.

3 prosjekt med norske partnere ble godkjent i første søkerunde. Noen av midlene går også til policy learning plattformene i programmet. I underkant av 400.000 euro er disponert i første søkerunde. Ca. 12 mill NOK tilgjengelige for søkerunde 2, som er åpen nå.

Sak 06/23 Studietur til Tyskland i uke 17 – innspill til program og opplegg

Ann Irene Sæternes innledet til saken. Arbeidet er i gang med å lage et godt og interessant program. Foreløpig er det sendt ut en «save the date», men mange vil nok se programmet før de tar stilling til om de skal delta. Medlemmene i internasjonal gruppe ble oppfordret til å sende ideer og innspill til temaene og til steder/prosjekter en kan besøke som «sight-visits». Oslo kjenner godt til en del som skjer i Hamburg og innspill fra dem ble særlig nevnt.

Grappa framhevet at det bør legges vekt på formålet med turen og at dette bør komme klart fram. Om programmet synes faglig interessant vil nok flere melde sin interesse. Internasjonalt kontor i Oslo har avdelingsseminar samme uka, så de får mest sannsynlig ikke anledning til å delta. Medlemmene i gruppa ble oppfordret til å informere om turen og å rekruttere deltakere fra sin fylkeskommune.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Alle ble oppfordret til å bidra med innspill til programmet. Internasjonal gruppes deltakere på turen vil vurdere nærmere om de skal ha noen egne møter eller kun følge med i en av de tematiske programmene. Saken tas opp igjen på et seinere møte for status og innspill.

Sak 07/23 Møteplan 2023 – oppdatert versjon

Forslag til oppdatert møteplan ble *godkjent*. I tillegg ble det bestemt å ha et ekstra digitalt møte tirsdag 28. februar for å jobbe videre med Europaforum 12. mai og studieturen til Tyskland.

Konklusjon: Ann Irene Sæternes sender ut invitasjon i outlook til teams-møte 28.2 kl. 13:00 – 14:00.

Sak 08/23 Gjensidig orientering om status i fylkeskommunene samt om viktige arrangement og milepæler våren 2023 – runde rundt

Vestfold og Telemark:

Den kinesiske regionen Hubei har invitert seg til Vestfold og Telemark i august/september. Fylkesordfører Riis-Johansen møter guvernøren i Minnesota for å drøfte videre samarbeid den 16. februar. Lars Haukvik skal presentere fylkeskommunens internasjonale arbeid til hovedutvalg for Telemark tidlig i mars og for hovedutvalg for klima, areal og plan i medio februar. Internasjonalt arbeid vil bli en del av avdeling for samfunnsutvikling i nye Telemark fylkeskommune. Stilling som leder er utlyst. Neste nivå av ledere innplasseres i mars/april og resten skal få vite hvor de havner i løpet av juni.

Oslo:

Full rulle i et internasjonale arbeidet med mye fokus mot Ukraina. Ny internasjonal strategi er under utvikling og planen er å fremme den for bystyret i andre kvartal 2023. Byrådsleder Johansen er valgt inn i styret for C40 klimanettverket – i tillegg til sitt verv i styret i Eurocities. Det jobbes med medlemskapet i EUs 100 klimanøytrale byer og oppfølging og avklaringer i dette bildet.

Innlandet:

De er nå en stor gruppe som jobber internasjonalt etter fylkessammenslåingen. Stort engasjement. Fylkeskommunen lyser ut stimuleringsmidler – etter mal fra Viken.

Europadagen 2022 var en suksess og vil bli gjentatt 9-10 mai 2023 på Lillehammer. Kommunene er målgruppe denne gang. EUINN nettverk etablert knyttet til forskning og høyere utdanning og med fokus på Horisont Europa. Interreg Sverige-Norge er i gang og det er trøkk inn i arbeidet i ulike europeiske organisasjoner.

Viken:

Har fokus på mobilisering mer enn å engasjere fylkeskommunen inn i internasjonale prosjekt - i og med fylkesdelingen. Forprosjektordningen fortsetter i 2023 og 2 mill utlyses. Aktivt arbeid inn mot kommunenettverket. Neste møte i kommunenettverket er i april/mai med kompetanse som tema. Det er en viss aktivitet inn i internasjonale organisasjoner. Samarbeidsavtale med Värmland og Västre Götaland. Krevende å få til møter nå. Det sees også på film-området – herunder med en studietur til Babelsberg i Brandenburg.

Det er krevende tider med oppløsning av Viken. Alle venter nå på endelig avklaring om innplassering og så må en ta det derfra. Det er ikke lenger noe som heter «business as usual». Når alle er innplassert i de nye fylkeskommunene vil de ha både ha Viken og det nye fylket i bakhodet når oppgaver utføres.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering.

Eventuelt

- **Re-etablering av Youth Regional Network (YRN) i AER**

Morten Stemre fra Østlandssamarbeidets sekretariat oppdaterte om fylkesungdomsrådernes involvering i re-start av YRN og deltakelse på generalforsamlingen/oppstart i Brussel 10. mars. Saken vil komme opp både på møte i ØstsamUng arbeidsutvalg (AU) 15. februar og i møte i koordinatorgruppen for ØstsamUng 1. mars. Alle de fire ungdomsrådene har vist interesse og involvert seg i forarbeidet. Det ble understreket at alle regioner i Europa kan delta selv om regionen som sådan ikke er medlem i AER.

Viken har hatt tema på dagsorden og støtter ungdomsmedvirkning i YRN, men anbefaler at en ikke velger en ungdom fra Viken inn i de styrende organer nå i og med delingsprosessen.

Innlandet har drøftet saken og her avventes det nærmere avklaringer. Politisk sekretariat og ungdommens fylkesting har hatt litt ulik tilnærming til dette. Næring og internasjonalt har vært positive i og med at politikere fra Innlandet er med i AER.

Sentralt ungdomsråd i Oslo er involvert og vil trolig delta med noen på møtet i Brussel i mars. Det har blitt valgt nytt ungdomsråd i januar 2023, så litt usikkert enda hvem som vil være med.

Vestfold og Telemark ungdomsråd vil delta på møtet i Brussel og har vist interesse for å engasjere seg i YRN.

Østlandssamarbeidet har påtatt seg å koordinere og være en felles plattform for ungdomsdeltakere i YRN – i tillegg til BSSSC. Gjennom samarbeid kan f.eks. en koordinator fra ett av fylkene ta ansvar for alle ungdommene og dermed dele på arbeidsmengde og gi ressursbesparing.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering.

Møtet ble avrundet 12:50.